

Beslutningsforslag nr. B 10. Fremsat den 3. oktober 1996 af Helge Adam Møller (KF), Bendt Bendtsen (KF), Brian Mikkelsen (KF), Gitte Seeberg (KF), John Vinther (KF), Birthe Rønn Hornbech (V), Inge Dahl-Sørensen (V), Bertel Haarder (V), Svend Aage Jensby (V), Erling Oxdam (V) og Ulla Tørnæs (V)

Forslag til folketingsbeslutning om bekæmpelse af organiseret kriminalitet og rockerkriminalitet

Folketinget pålægger regeringen inden udløbet af 1996 at fremsætte de nødvendige lovforslag og iværksætte de nødvendige initiativer til at gennemføre den handlingsplan om bekæm-

pelse af organiseret kriminalitet og rockerkriminalitet, som en arbejdsgruppe under Justitsministeriet fremkom med i marts 1995.

Bemærkninger til forslaget

Almindelige bemærkninger

»Vi vil ikke acceptere vold og kriminalitet som løsning på noget som helst. Det er et sygt samfund, der ikke reagerer!« Citat: Statsminister Poul Nyrup Rasmussen på Socialdemokratiets kongres den 11. september 1996.

Dette beslutningsforslag er i revideret form en genfremsættelse af beslutningsforslag nr. B 103, folketingsåret 1995-96, Folketingets forhandlinger side 4193, 5036 og 6628, samt tillæg A side 4336 og tillæg B side 732.

På grund af den voldsomme optrapning af rockerkrigen samt statsministerens meget kontante udmeldinger i september 1996 ønsker forslagsstillerne i Folketinget at få afprøvet, om regeringspartierne står bag statsministeren og derfor vil stemme for forslaget.

Forslaget skal ses i sammenhæng med forslag til folketingsbeslutning om en mere effektiv afsoning i fængsler og arresthuse og oprettelse af fængsler for stærke fanger, beslutningsforslag nr. B 11, der fremsættes samtidig.

Den organiserede kriminalitet er et af tidens væsentligste kriminalitetsproblemer. Nationalt og internationalt drøftes i den vestlige verden foranstaltninger, der kan bekæmpe denne særlige form for forbryderisk virksomhed. Det gælder såvel lande, der allerede har erfaringer med dette kriminalitetsproblem, som lande, hvor den organiserede kriminalitet endnu ikke er blevet et påtrængende samfundsspørgsmål, men som ønsker at værne sig mod den.

Justitsministeren nedsatte derfor i foråret 1994 en arbejdsgruppe med henblik på at udarbejde et oplæg til en handlingsplan mod organiseret kriminalitet, herunder rockerkriminalitet.

I arbejdsgruppen deltog repræsentanter for Justitsministeriet, Rigsadvokaten, Rigspolitichefen, Politidirektøren i København, Politimesterforeningen, Kriminalforsorgen, Dansk Politiforbund, Dansk Kriminalpolitiforening, Dansk Fængselsforbund og Fængselsinspektørforeningen.

Handlingsplanen »Organiseret kriminalitet – Rockerkriminalitet«, der lå klar i marts 1995, indeholdt 15 initiativer, der dels vedrørte bedre vidnebeskyttelse, dels en styrkelse af efterforskningen. Justitsministeren udtalte ved den lejlighed til flere dagblade (blandt andet Jyllands-Posten 30. marts 1995 og Aktuelt 31. marts 1995), at der nu skulle gøres noget drastisk ved bekæmpelsen af organiseret kriminalitet.

Umiddelbart efter offentliggørelsen sendte justitsministeren planen til høring hos en række myndigheder og organisationer. På den baggrund havde Folketinget den 16. maj 1995 på initiativ af Venstre, Det Konservative Folkeparti og Fremskridtspartiet en forespørgsel til justitsministeren, der blev bedt om at redegøre for, hvilke lovinitiativer regeringen agtede at tage i anledning af den udarbejdede handlingsplan, jf. forespørgsel nr. F 45, folketingsåret 1994-95, Folketingets forhandlinger side 4870, 5118 og 5782.

Justitsministeren bekræftede under forespørgslen, at »en virksomhedsfuld bekæmpelse af den organiserede kriminalitet forudsætter, at nye og effektive midler bringes i anvendelse«, men at han ikke ville tage konkrete initiativer, førend svarene fra dem, handlingsplanen var sendt til høring hos, forelå.

Således varslede justitsministeren, at han i løbet af efteråret 1995 ville præsentere en omfattende pakke i kampen mod den organiserede kriminalitet. Det skete ikke. I regeringens lovkatolog fra oktober 1995 blev det igen meddelt, at relevante lovforslag vil blive fremsat. Men intet er sket.

Den 6. februar 1996 udtalte justitsministeren til Politiken, at sådanne lovforslag alligevel ikke ville blive fremsat i folketingsåret 1995-96.

Siden da har der været ikke mindre end 13 rockerattentater. Våbnene, rockerne har anvendt, er samtidig blevet kraftigere og kraftigere. Således tager de nu både håndgranater og bilbomber i brug.

Det har betydet, at det ikke kun er rockerne, der er i livsfare ved attentater, men også naboerne til de såkaldte rockerborge.

Således udtalte kriminalinspektør Jørgen Juul i forbindelse med en bilbombe i Roskilde den 12. september 1996 til Ritzaus Bureau, at »hvis der havde været folk i nærheden, så havde de været i livsfare«.

Politimester ved Rigspolitiet, Jens Henrik Højbjerg, udtalte den 26. august 1996 til Politiken, at »den organiserede kriminalitet er i vækst i Danmark«, og at »Vores indtryk er, at de organiserer sig mere og mere, det bliver mere struktureret og systematiseret«.

Ud over at den organiserede kriminalitet altså er blevet mere organiseret, er uskyldige civile nu også kommet i skudlinjen ved attentater. Dette er helt uacceptabelt.

Alligevel har Justitsministeren fortsat ikke gennemført den handlingsplan, som har ligget klar i over halvandet år, og som justitsministeren selv havde bestilt. En plan, der langt mere effektivt end i dag vil give politiet mulighed for at bekæmpe den organiserede kriminalitet i almindelighed og rockerne i særdeleshed.

Effektiv bekæmpelse af den organiserede kriminalitet, herunder rockerkriminaliteten, er helt afgørende i et retssamfund som det danske.

Rockerkriminaliteten, narkobagmændene og den organiserede kriminalitet omfatter kriminelle, der koldsindigt, hensynløst og asocialt anvender de midler, der er nødvendige, for at de kan nå deres kriminelle mål.

Set i det lys bør Folketinget give ordensmagten og domstolene de midler, der skal til for at opklare og bekæmpe forbrydelser, så landets borgere kan leve trygt og fredeligt og i størst mulig udstrækning beskyttet mod kriminalitet.

De midler, der anbefales i handlingsplanen fra marts 1995 til vidnebeskyttelse og efterforskning, vil medvirke til at give borgerne den sikkerhed.

Samtidig er det magtpåliggende for forslagsstillerne at fastslå, at bekæmpelse af rockerkriminalitet og organiseret kriminalitet ikke må medføre, at de grundlæggende hensyn til retssikkerheden tilsidesættes.

Forholdet mellem at stille nødvendige og tilstrækkelige midler til rådighed i forbindelse med efterforskningen af alvorlig kriminalitet og hensynet til retssikkerheden skal nøje sammenholdes. Men man kan godt tilgodese begge krav. Det viser handlingsplanen fra marts 1995.

Det er vigtigt at erkende, at retsregler og efterforskningsmuligheder, der var gode nok for en generation eller to siden, ikke slår til i dag, hvis man vil sikre sig, at også de stærkeste, de bedst organiserede og de

mest hensynsløse kriminelle kan pågribes og dømmes.

Nogle af de mest effektive midler er anvendelse af civile agenter samt adgang til telefon- og rumaflytning. Hvis man skal ramme bagmændene bag den organiserede kriminalitet, skal der være mulighed for, at også ikke-politifolk kan infiltrere de kriminelle organisationer.

Det skal i forbindelse med civile agenter nævnes, at Strafferetsplejeudvalget af 1984, der bestod af landsdommer Ib Dalgas Rasmussen, politimester Tage Bækgård, kontorchef i Justitsministeriet Michael Elmer, professor, dr.jur. Hans Gammeltoft-Hansen, advokat Ove Hansen, statsadvokat Karsten Hjorth og dommer N. Kirk-Sørensen, i betænkning nr. 1023 fandt, at et generelt forbud mod anvendelse af privatpersoner som agenter ville være for restriktivt. De gik altså ind for anvendelse af civile agenter i særlige tilfælde.

Det vil samtidig lette efterforskningsarbejdet for politiet, hvis der – vel at mærke efter dommerkendelse – blev adgang til at aflytte telefoner og lokaler, når der er begrundet mistanke om vold af særlig rå, brutal eller farlig karakter eller tyveri af særlig grov beskaffenhed.

Det er også vigtigt, at vidner beskyttes bedre. Det kan være i form af praktisk beskyttelse mod vold, trusler og chikanerier eller ved at udelukke bandede medlemmer fra retsmøder.

Forslagsstillerne har også et ønske om, at det ved særlig alvorlig kriminalitet – og efter domstolskendelse – bliver muligt at anvende beskyttede vidner (anonyme vidner). Dette kan ske ved at lade vidner afgive forklaring helt beskyttet i forhold til den tiltalte og offentligheden. Men da denne mulighed ikke er medtaget i handlingsplanen (af politiske årsager), er den heller ikke med i dette forslag.

Forslag om beskyttede vidner (anonyme vidner) vil dog i anden sammenhæng blive sat til forhandling i Folketinget.

Handlingsplanen, som er udarbejdet af repræsentanter for stort set alle organisationer i det danske retssystem, er efter forslagsstillernes opfattelse et stort skridt frem i bekæmpelsen af den organiserede kriminalitet, og det vil derfor være uforståeligt, hvis dens anbefalinger ikke føres ud i livet hurtigst muligt.

Dette skal sammenholdes med, at statsminister Poul Nyrup Rasmussen ved den før nævnte kongres også udtalte, at: »Grupper, som bevidst sætter sig uden for lov og orden. Grupper, som bevidst spekulerer i at opnå magt og økonomisk gevinst gennem kriminel virksomhed. Rockergrupper, der med bomber, krudt og kugler sætter almindelige menneskers liv på

spil under indbyrdes rivalisering. Det vil vi simpelt hen ikke acceptere. Det er Danmark, vi befinder os i. Det er ikke Amerika. Vi vil ikke se voldelige kampe om territorier mellem rivaliserende grupper.«

Derfor pålægges regeringen inden udgangen af 1996 at iværksætte de initiativer, handlingsplanen anbefaler, og som justitsministeren og statsministeren gentagne gange har lovet var på vej.

Bemærkninger til forslagens indhold

De initiativer, der skal gennemføres, vedrører to områder. Dels bedre vidnebeskyttelse, dels en styrkelse af efterforskningen.

A. Bedre vidnebeskyttelse gennem

- 1) Etablering af vidnebeskyttelsesprogram med blandt andet
 - nyt navn
 - nyt personnummer
 - advokatbistand eller anden støtte
 - økonomisk støtte
 - godtgørelse for overgreb
 - hjælp til flytning og nyetablering af bolig
 - praktisk beskyttelse mod vold, trusler og chikanerier
 - hjælp til politifolk og andre offentligt ansatte, der udsættes for overgreb.

- 2) Bandemedlemmer skal kunne udelukkes fra retsmøder.
- 3) Øget adgang til hurtig indenretlig afhøring af vidner.
- 4) Udvidet kriminalisering af trusler m.v. mod vidner.
- 5) Begrænsning af aktindsigt i sager vedrørende straffuldbyrdelse.

B. Styrkelse af efterforskningen gennem

- 6) Forstærket internationalt politisamarbejde.
- 7) Adgang til telefon- og rumaflytning i grove volds- og tyverisager m.v.
- 8) Lovregler om hemmelig ransagning.
- 9) Mulighed for at anvende civile agenter i efterforskningen af alvorlige strafbare handlinger.
- 10) Straf for vidners angivelse af urigtige alibier til politiet.
- 11) Omvendt bevisbyrde ved konfiskation af narkotikaudbytte m.v.
- 12) Lempelse af reglerne om tilfældighedsfund.
- 13) Effektiviseret samarbejde mellem myndighederne.
- 14) Reglerne for anbringelse og udgang for organiserede kriminelle i fængslerne skærpes.
- 15) Iværksættelse af forskning vedrørende organiseret kriminalitet.

Skriftlig fremsættelse

Helge Adam Møller (KF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig hermed at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om bekæmpelse af organiseret kriminalitet og rockerkriminalitet.

(Beslutningsforslag nr. B 10).

Jeg henviser til de bemærkninger, der ledsager beslutningsforslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.